

esse, alle havde for Skagen, idet vi følte, at det var en Livsbetingelse for Skagen at komme i Forbindelse med det øvrige Land, og at denne store Fiskerbefolkning trængte til, at der blev gjort noget for den. Disse to Grunde, som særlig foranledigede, at Skagensbanen blev vedtagen, var for det første, at det var næsten umuligt at anlægge en Vej op til Skagen, da det vilde blive uaaadeligt kostbart — et Vejanlæg fra Aalbæk til Skagen vilde koste omtrent $\frac{1}{2}$ Mill. Kroner, fordi der ikke er Vejmateriale i Nærheden. — Men dernæst blev det den Gang hævdet fra alle Sider, at et Havneanlæg ved Skagen var umuligt. Jeg vil bede ærede Medlemmer om at læse Udvalgets Betænkning fra den Tid, den findes i Tidenden for 1888—89 Tillæg B. Sp. 737. Her fremhæves det to Gange, hvad der blev sagt i Udvalget Gang efter Gang, at Skagen maa savne ethvert Havneanlæg. Det siges der: „Da det imidlertid som ovenanført ikke er muligt at skaffe Skagens store Fiskerbefolkning en saadan stor Havn“ — som der havde været talt om i Forvejen, og som man gerne har givet Bevilling til andre Steder og ogsaa gerne vilde give Bevilling til her — „turde den have Krav paa Statens Bidrag til, at den erholder det Kommunikationsmiddel, som for den er Betingelsen for Fiskeriets Opsving“. Der var fra anden Side stillet Forslag om, at Banen fra Skagen skulde gaa ad den lige Linie, som den nu gaar i til Aalbæk og derfra fortsættes til Sindal og Hjørring gennem nogle frugtbare Sogne og gennem en stor Mose. Og da den Tanke kom frem i Landstingets Udvalg — adskillige ærede Medlemmer i denne Sal ville erindre det — vandt den i Grunden fra alle Sider Tilslutning. Men denne Tanke strandede paa, at Skagboerne erklærede: Betingelsen for, at vi i det hele skulle give Bidrag til denne Bane — det var 50,000 Kr., der forlangtes af dem, samt overtage Ansvaret for Driften — er, at vi komme i Forbindelse med Frederikshavns Havn; naar dette ikke kan ske, bryde vi os ikke om det hele, og ville ikke ofre noget paa den Sag. — Det var altsaa givet, at de ikke kunde faa nogen Havn ved Skagen, idet Betingelserne for Anlægget af en Havn ikke vare til Stede, og derfor var det dem om at gøre, at komme i Forbindelse med Frederikshavn. Det er nu 14 Aar siden, og paa det Grundlag blev Skagensbanen vedtagen. Jeg haaber, at ærede Medlemmer, som sade i Udvalget den Gang, ville huske det og være enige med mig i, at vi

den Gang alle vare enige om, at Skagensbanen ikke vilde kunne give noget Udbytte, rimeligvis ikke vilde kunne bære sin Drift, og at de Penge, vi med Glæde gavedertil — det var en 6—700,000 Kr. — vilde være et rent Offer; men vi vare ligeledes alle enige om, at de Penge vilde vi give med Glæde for at hjælpe paa Skagen, fordi Skagens store Fiskerbefolkning havde et billigt Krav paa at komme i Forbindelse med den øvrige Verden og Frederikshavns Havn. Vi vare alle enige derom; derfor blev Skagensbanen vedtagen. Da den saa var vedtagen for 14 Aar siden og var bragt til Udførelse, kom man lige straks der ovenpaa med Kravet om et Havneanlæg, det, som man indtil da ansaa for umuligt. Man kom først med Forlangendet om et rentefrit Laan osv. osv., Sagens historiske Udvikling skal jeg ikke videre forfølge, den kende jo ærede Medlemmer. Men den hele Fremgangsmaade i denne Sag har jeg ikke fundet rigtig tiltalende. Det er min Hovedgrund til mine Betænkkeligheder ved et Havneanlæg ved Skagen, at den samme Tro, som Landstingsudvalget den Gang havde i 1889, har jeg endnu den Dag i Dag. Det samme, som var udtalt i de to tidligere Kommissionsbetænkninger, og som vi den Gang byggede paa, den samme Tro staar jeg med den Dag i Dag. Jeg tror, at der maaske neppe findes noget Sted i Danmark, hvor der er saa stor en Sandvandring som der, hvor Sandet skyller væk fra Nordsiden og lægger til ved Østsiden, og hvor det er givet, at Havbunden hel og holdent er Sand. De 98 pCt. er Sand, oplyses der for os. Paa dette farlige Sted, hvor man den Gang mente, at en hurtig Tilsanding vilde finde Sted — de to tidligere Kommissionsbetænkninger lød paa dette — paa dette farlige Sted vil man nu bygge en landfast Havn. Ja, ærede Medlemmer maa tilgive mig, jeg kan ikke faa Tro paa, at dette betyder andet, end at de Penge, der ofres paa en landfast Havn, baade bogstaveligt og figurligt ere kastede i Havet. Var det endda en Øhavn! Saa stillede det sig anderledes. Derfor vilde jeg meget gerne have undersøgt først, hvordan det stiller sig med en Øhavn, jeg vil meget hellere være med til at give et større Beløb til en Øhavn end give et mindre Beløb til en landfast Havn, da jeg i Forvejen tror, at Pengene til den sidste ere spildte. — Jeg skal ikke opholde mig videre ved Fiskernes Interesser, den store Fiskerbefolkning ved Skagen vil jeg tage alle mulige Hensyn til, men jeg vil dog henlede Opmærk-